

Commissie voor de toegang tot en het
hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

JAARVERSLAG 2013

1. Overzicht van de werking

Het jaar 2013 was het eerste werkjaar van het nieuwe mandaat van de leden van de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur. De leden werden aangesteld bij koninklijk besluit van 3 april 2013 en legden de eed af op 15 mei 2013 in handen van mevrouw Milquet, vice-Eerste minister, minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen. De duur van hun mandaat bedraagt vier jaar, te rekenen vanaf 8 april 2013.

Tijdens het jaar 2013 kwam de Commissie opnieuw één keer per maand bijeen vanaf juni 2013. Bij koninklijk besluit van 21 december 2013 (*BS* 30 december 2013) werd mevrouw Aube Wirtgen, docent aan de Vrije Universiteit Brussel en advocate benoemd tot effectief lid ter vervanging van mevrouw Kaat Leus, hoofddocent aan de Vrije Universiteit Brussel en staatsraad aan wie eervol ontslag werd verleend met ingang van 30 juli 2013. Mevrouw Wirtgen voltooit het mandaat van mevrouw Leus.

2. Beslissingen en adviezen

2.1 Aantal adviesaanvragen en gegeven adviezen

De Commissie ontving in 2013 103 adviesaanvragen. Ze bracht 55 adviezen uit. 38 adviesaanvragen werden niet behandeld, omdat het advies niet langer nut was wegens overschrijding van de door de wet opgelegde termijn. De Commissie was immers niet tijdig opnieuw samengesteld. Vijf van de adviesaanvragen werd ingetrokken en leidde niet tot een advies.

2.2 Overzicht van de adviezen uitgebracht in 2013

Adviesnummer	Partijen	Voorwerp	Resultaat
Advies 2013-1	X/ FEDERALE RAAD VOOR LANDMETERS- EXPERTEN	Een eventuele beslissing over een klacht tegen belangenvermeng ing	Ontvankelijk, maar ongegrond
Advies 2013-2	X/ STAD BRUSSEL	Correspondentie die de stad Brussel heeft ontvangen van de aanvrager via e-mail	Ontvankelijk – gegrond
Advies 2013-3	UPLACE NV/ STAD BRUSSEL	Het beschrijvend document met betrekking tot de concurrentiegeric hte dialoog voor de eerste schijf van het Neo-project	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-4	X/FOD Justitie	Een penitentiair dossier	Ontvankelijk – gegrond
Advies 2013-5	X/ Intercommunale TECTEO	Een groot aantal documenten van een intercommunale	Niet ontvankelijk
Advies 2013-6	X/WASO (4)	Klacht dossiers	Niet ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-7	X/FOD Justitie	De globale adviezen over de andere kandidaat- gerechtsdeurwaar ders	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-8	X/ARRONDISSE- MENTS KAMER BRUSSEL	De globale adviezen over de andere kandidaat- gerechtsdeurwaar	Niet ontvankelijk

		ders	
Advies 2013-9	SPRL SANICA/ FOD Financiën	Fiscale documenten	Niet ontvankelijk
Advies 2013-10	X/FOD Financiën	Een opmetingsplan	Ontvankelijk – niet gegrond
Advies 2013-11	X/ Ministerie van Landsverdediging	Een document waarin een overplaatsing wordt geregeld	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-12	X/FOD Financiën (2)	Fiscale documenten van derden	Niet ontvankelijk
Advies 2013-13	X/SELOR	Documenten met betrekking tot een selectieprocedure	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-14	X/FOD Justitie	Mails verstuurd door de gevangenisdirecteur aan de centrale administratie van de FOD Justitie	Ontvankelijk – niet gegrond
Advies 2013-15	AUDITCOMITE VAN DE FEDERALE OVERHEID – Toepassingsgebied van de wet van 11 april 1994	Toepassing van de wet van 11 april 1994 op het Auditcomité van de Federale Overheid	Ontvankelijk
Advies 2013-16	X/Politiezone Polder – Parket – gouverneur provincie West-Vlaanderen – FOD Justitie – stad Diksmuide	Documenten in verband met een aanvraag om een wapenvergunning	Niet ontvankelijk
Advies 2013-17	PLATFORM KINDEREN OP DE VLUCHT/ FEDASIL	Samenwerkingsprotocol	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-18	PLATFORM KINDEREN OP DE	Samenwerkingsprotocol	Ontvankelijk - gegrond

	VLUCHT/FOD Binnenlandse Zaken		
Advies 2013-19	GEMEENTE MARCHE-EN- FAMENNE/NV BELGACOM	Kopieën van beslissingen	Ontvankelijk- gegrond
Advies 2013-20	X/FAGG (2)	Documenten in verband met klachten over toestellen waarmee robot- geassisteerde chirurgie wordt uitgevoerd	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-21	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst – Vraag over de toepassing van de wet van 11 april 1994	Toepassing van de wet van 11 april 1994 op de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst	Gedeeltelijk ontvankelijk
Advies 2013-22	X/Procureur- generaal, gemeentebestuur Koekelare, gouverneur van de provincie West- Vlaanderen, PZ Polder, procureur des Konings Brugge, FOD Justitie	Documenten in verband met een aanvraag om een wapenvergunning	Niet ontvankelijk
Advies 2013-23	DEGROOTE/ KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER	Documenten over de verhuis van bepaalde diensten van de federale politie	Niet ontvankelijk
Advies 2013-24	DEGROOTE/ STAATSSECRE- TARIS VOOR DE REGIE DER	Documenten over de verhuis van bepaalde diensten van de federale	Ontvankelijk - gegrond

	GEBOUWEN	politie	
Advies 2013-25	ALGEMENE BOUWWERKEN ROMAIN BECK/FOD Werkgelegen- heid, Arbeid en Sociaal Overleg	Vaststellingen van de arbeidsinspectie	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-26	X/ FOD BUITENLANDSE ZAKEN	Notulen van de beraadslaging van het Directie- comité en de nota m.b.t. de aanvraag tot verlenging van een terugkeer- vergoeding	Niet ontvankelijk
Advies 2013-27	BVBA JACQUO NEW/FOD Financiën	Het volledige fiscaal dossier	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-28	ROSOUX/FOD Financiën	Een rapport opgesteld door de interne dienst voor preventie en bescherming van de arbeid waarin is vermeld dat geen maatregel ten aanzien van de aanvrager moet worden genomen	Ontvankelijk – gedeeltelijk gegrond
Advies 2013-29	X/FOD Mobiliteit	Notulen en andere communicatie tussen de FOD Mobiliteit en Eurocontrol inzake de toekenning van internationale nummerplaten	Ontvankelijk - gegrond

		aan hun personeel	
Advies 2013-30	X/Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheid	Ziekenhuisgegevens m.b.t. cardiologische ingrepen	Gedeeltelijk ontvankelijk – zonder voorwerp
Advies 2013-31	APRODEC vzw/ Minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelings-samenwerking, belast met Grote Steden	Documenten en administratieve akten die hebben geleid tot een bevestiging en waarop de Nationale Delcrederedienst zich heeft gebaseerd om twee verzekeringspolis sen toe te kennen	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-32	X/FOD Justitie	Documenten die op de betrokkene betrekking hebben m.b.t. zijn verblijf in een penitentiaire instelling	Niet ontvankelijk
Advies 2013-33	GREENPEACE/ NATIONALE DELGREDERE-DIENST	Documenten die betrekking hebben op de kredietverlening van baggerwerken in Rusland	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-34	CONTRAST/FOD Mobiliteit en Vervoer	Registratiegegevens van nieuwe voertuigen	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-35	X/FOD BUITENLANDSE ZAKEN (2)	Notulen van de beraadslaging van het Directiecomité en een nota over de	Niet ontvankelijk

		verlening van een terugkeer-vergoeding	
Advies 2013-36	X/Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen	Interne documenten	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-37	X/FOD Mobiliteit en Vervoer	Documenten die betrekking hebben op de voorbereiding voor een regeling voor paramotoren	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-38	X/FOD KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER	Documenten die aan de grondslag liggen voor de regelgeving overheids-opdrachten	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-39	X/ FOD KANSELARIJ VAN DE EERSTE MINISTER (2)	Documenten die aan de grondslag liggen voor de regelgeving overheids-opdrachten	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-40	X/FOD Justitie (1)	Adviezen en processen-verbaal	Niet ontvankelijk
Advies 2013-41	X/ Politiezone Polder (1)	Adviezen en processen-verbaal	Niet ontvankelijk
Advies 2013-42	X/FOD Justitie (2)	Adviezen en processen-verbaal	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-43	X/ Politiezone Polder (2)	Adviezen en processen-verbaal	Niet ontvankelijk
Advies 2013-44	APROCED vzw/ Nationale Delcrederedienst (3)	Documenten met betrekking tot een verzekeringspolis	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-45	X/ FOD Financiën	Fiscaal dossier	Ontvankelijk geground
Advies 2013-46	SMINATE/Sociale Inlichtingen- en	Notulen van de SIOD	Ontvankelijk - geground

	Opsporingsdienst		
Advies 2013-47	NV UNIJOLLY/ FOD Financiën	Fiscaal dossier	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-48	X/ Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (CBFA)	Auditrapporten in het bezit van de Autoriteit voor financiële diensten en markten	Ontvankelijk – deels gegrond
Advies 2013-49	APRODEC/FOD BUITENLANDSE ZAKEN	Documenten met betrekking tot een verzekeringsspolis	Ontvankelijk- gegrond
Advies 2013-50	X/ FOD Binnenlandse Zaken (2)	Inspectie- verslagen van de Algemene Inspectie van de federale en lokale politie over het optreden van de politiediensten bij de gedwongen repatriëringen van migranten zonder papieren	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-51	VAN EETVELDE/ BPOST	Een wetenschappelijk rapport m.b.t. de fysieke belasting van postbodes	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-52	X/FOD ECONOMIE- KMO- Middenstand	Een uitgevoerd veiligheids- onderzoek	Ontvankelijk - gegrond
Advies 2013-53	LIGA VOOR MENSEN- RECHTEN/ Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke	Een kopie van films en andere audiovisueel materiaal	Ontvankelijk - gegrond

	Integratie en Armoede-bestrijding		
Advies 2013-54	X/ NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT	Een persoonlijk dossier	Ontvankelijk - geground
Advies 2013-55	X/ FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR GENEESMIDDEL EN EN GEZONDHEIDS PRODUCTEN	Het volledige dossier met betrekking tot de aanvraag tot tijdelijke sluiting van een apotheek	Ontvankelijk – deels geground

2.3 Bekendmaking van de adviezen

De adviezen van de Commissie zijn openbaar. Ze worden gepubliceerd op de website van de Commissie (<http://www.bestuursdocumenten.be>). Naast adviezen van de Commissie is op die website ook informatie over de openbaarheidswetgeving en praktische informatie voor de aanvragers te vinden.

3. Aanbevelingen

De Commissie houdt eraan te wijzen op de aanbevelingen die zij in vroegere jaarverslagen heeft opgenomen. Het feit dat ze in dit nieuwe jaarverslag niet zijn opgenomen, neemt niet weg dat hun belang nog steeds even actueel is en een aantal een wetgevende tussenkomst vereisten. Volgende nieuwe aanbevelingen wenst de Commissie onder de aandacht brengen:

3.1 De afwezigheid van een beslissing binnen de door de wet bepaalde termijn

De Commissie stelt regelmatig vast dat federale administratieve overheden nalaten binnen de door de wet bepaalde termijn van dertig dagen ter kennis te brengen. Van de behandelde adviesaanvragen in 2013 bleek dit 15 keer het geval te zijn. Dit leidt ertoe dat de burger wanneer hij gebruik wil maken van zijn grondwettelijk recht van toegang tot bestuursdocumenten de administratieve beroepsprocedure moet inzetten. Het leidt er bovendien toe dat de Commissie niet ten volle haar

rol kan spelen en zich doet te beperken tot het in herinnering brengen van de algemene principes die aan de openbaarheidswetgeving ten grondslag liggen.

Het advies is nochtans niet het meest geschikte instrument om hierop te wijzen. De Commissie heeft daarom de laatste tijd het initiatief genomen om een constructieve dialoog met de administraties te voeren waarvan de beslissingen of de afwezigheid van een beslissing binnen de termijn bepaald door de wet, aanleiding heeft gegeven tot het indienen van een beroep. De Commissie breidt op deze wijze de mogelijkheden uit die haar zijn geboden door artikel 19 van het koninklijk besluit van 29 april 1998 betreffende de samenstelling en werkwijze van de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, meer bepaald in § 1, tweede lid. Het zou evenwel nuttig zijn deze procedure in de wet op te nemen zodat de Commissie zich systematisch tot een administratieve overheid kan wenden om deze nadere toelichtingen te verstrekken zowel met betrekking tot de methode die zij heeft gebruikt bij de behandeling van de aanvraag die de burger tot haar heeft gericht als met betrekking tot de reden voor de volledige of gedeeltelijke weigering, om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan deze aanvraag. Dit zou zowel schriftelijk kunnen gebeuren of in het kader van een hoorzitting die niet enkel kan plaatsvinden op uitnodiging van de Commissie, maar ook op vraag van de administratieve overheid.

De Commissie is ervan overtuigd dat de uitwisseling van ideeën, in wederzijds vertrouwen, met de administratieve overheden moet worden gefaciliteerd. De Commissie moet door hen worden beschouwd als een gesprekspartner – en niet als een tegenstander – die bereid is om een discussie te voeren over de gepaste middelen om respect op te brengen voor het recht dat artikel 32 van de Grondwet aan elke burger toekent, rekening houdend met de eisen die de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bevat ten aanzien van de uitzonderingsgronden die zij oplegt met betrekking tot het recht van toegang tot een bestuursdocument.

3.2. De problematiek van de beroepsgeheimen

Ook in 2013 werd de Commissie geconfronteerd met een aantal zaken waarin de betrokken administratie het beroepsgeheim inriep als reden om de openbaarmaking te weigeren. In haar jaarverslag 2012 wees de

Commissie op het problematisch karakter van bepaalde beroepsgeheimen.

Bij de Kamer werd voor een van die beroepsgeheimen, namelijk het beroepsgeheim dat op een advocaat rust, een voorstel van wet ingediend (Wetsvoorstel ingediend door Stefaan Van Hecke en Muriel Gerkens tot wijziging van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur wat het beroepsgeheim betreft, nr. 2764/1). De Commissie heeft met voldoening kunnen vaststellingen van zodra dit wetsvoorstel op het bureau van de Kamer werd neergelegd, dat het daarin ingenomen standpunt, in grote mate haar adviespraktijk bijtreedt. Het toevallige feit of een administratie al dan niet een eigen juridische dienst heeft of een beroep doet op een externe advocaat, mag niet voor gevolg hebben dat het recht van toegang tot bestuursdocumenten dat een grondwettelijke status heeft, hiervan afhankelijk zou zijn als het voorwerp betrekking heeft op een beleidsadvies of juridische toelicht voor zover deze geen betrekking heeft op een lopend geding.

Zij kan bijgevolg enkel maar betreuren dat de afdeling wetgeving van de Raad van State (<http://www.lachambre.be/FLWB/PDF/53/2764/53K2764002.pdf>) aan wie de Voorzitter van de Kamer het voorstel voor advies heeft voorgelegd, slechts heeft geoordeeld dat de bepaling niet aanvaardbaar is, vanuit de bezorgdheid over *“de primordialiteit van de fundamentele rechten, zoals bijvoorbeeld het recht op de eerbiediging van het privéleven en het recht op de geheimhouding van de briefwisseling of nog het recht op gezondheid, gelden op algemene wijze voor alle belangen die beschermd worden door de regel van het beroepsgeheim (advocaten, gezondheidszorgberoepen, enz.), waarop, in weerwil van de toelichting bij het voorstel die gericht is op het beroepsgeheim van de advocaten, het voorstel mede van toepassing is wegens de algemeenheid van zijn bewoordingen.”*

De vraag blijft dan ook of een meer uitgewerkte bepaling de toetssteen van de Raad van State zou doorstaan, aangezien dit advies op geen enkel ogenblik een afweging verricht van de fundamentele rechten die het vermeldt, met een even grondwettelijk gegarandeerd recht – van een andere orde weliswaar – namelijk het recht dat elke burger ontleent aan artikel 32 van de Grondwet.

De bal ligt vandaag opnieuw in het kamp van de wetgever, van wie kan worden verwacht dat meer duidelijkheid te brengen na het arrest RvS 15 april 2010, nr. 202.966, Gemeente Lochristi.

Het is vanzelfsprekend dat de Commissie zich er ondertussen verder aan houdt om op een voorzichtige wijze, gebaseerd op een case-by-case onderzoek, deze afweging van belangen die in het spel zijn, te integreren.

3.3 Principe van de gedeeltelijke openbaarmaking

De Commissie stelt vast dat federale administratieve overheden nog onvoldoende uitgaan van het feit dat in principe alle bestuursdocumenten openbaar zijn en dat bijgevolg slechts informatie die onder een uitzonderingsgrond valt en waarvan het inroepen behoorlijk en in concreto is gemotiveerd aan de openmaking kan worden onttrokken. Alle andere informatie moet dan ook openbaar worden gemaakt.

F. SCHRAM
secretaris

M. BAGUET
voorzitster